

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3029/2015. (II. 9.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes* és *dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.I.10.089/2014/7. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó 2014. június 16-án alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon.
- [2] Az indítványozó 2002. december 1-jétől volt egy megyei hivatal köztisztviselője, és ugyanezen időponttól kezdve a hivatalvezetői feladatokat is ellátta. 2007. szeptember 3-án a felettes szervként működő Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a hivatalvezetői megbízását határozott időre, 6 évre alakította át. Az indítványozó köztisztviselői jogviszonya 2010. július 6-i hatállyal kormánytisztviselői jogviszonnyá, vezetői megbízása pedig vezetői munkakörre alakult át. A megyei földhivatal 2011. január 1-jén megszűnt és általános jogutódlással a megyei kormányhivatal földhivatala – mint a megyei kormányhivatal szakigazgatási szerve – működött tovább. A kormányhivatal vezetője az indítványozó által kért személyes megbeszélés során, 2011. február 16-án átadta neki a hivatalvezetői munkakör betöltésére létrejött kormánytisztviselői jogviszonyát 2011. április 18-ai hatállyal, indokolás nélküli felmentéssel megszüntető okiratot. Az okirat a felmentés indokolását a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem tartalmazta.
- [3] Az indítványozó ezt követően a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságon pert indított a megyei kormányhivatal (a továbbiakban: munkáltató) ellen a kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és általánossá kárterítés megfizetésére kötelezés iránt. Keresetében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes. Előadta, hogy az Alkotmány-

bíróság a 8/2011. (II. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) kimondta, hogy a Ktjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2011. május 31-i hatállyal megsemmisítette. Az Abh. ugyan nem „*ex-nunc*” hatállyal semmisítette meg a rendelkezést, azonban álláspontja szerint az Abh. kihirdetését követően (2011. február 15.) már nem lehet alkalmazni az alkotmányellenes jogszabályt.

- [4] A kereseti kérelemben arra is hivatkozott, hogy a munkáltató az indokolás nélküli felmentéssel rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg, ezért a keresettel támadott munkáltatói intézkedés jogellenes. Az indítványozó harmadlagosan annak megállapítását kérte, hogy a felmentés azért is jogellenes, mert korábbi politikai szerepvállalásával függ össze, amivel a munkáltató megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. Arra is hivatkozott, hogy az indokolás nélküli felmentés azért is jogellenes, mert a Ktjt. 8. § (1) bekezdése a közösségi jog közvetlenül alkalmazandó szabályaival is ellentétes.
- [5] A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság az 5.M.192/2011/10. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A munkaügyi bíróság szerint az ítéletében megállapított tényállás – valamint az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések – alapján a jogvita elbírálása során a Ktjt. szabályait kellett alkalmazni. A munkaügyi bíróság kitért arra is, hogy miután az Alkotmánybíróság a Ktjt. 8. § (1) bekezdését *pro futuro*, 2011. május 31-ei hatállyal semmisítette meg, ezért az ezt megelőzően hozott és ezen jogszabályhelyre alapított munkáltatói intézkedés nem jogellenes.
- [6] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.849/2012/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a felmentés jogellenességét állapította meg. Ezen túl az elsőfokú bíróságot a követelés összegére nézve a tárgyalás folytatására és új határozat hozatalára utasította.
- [7] A jogerős közbenső ítélet ellen a munkáltató élt felülvizsgálati kérelemmel. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.849/2012/4. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte, a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 5.M.192/2011/10. számú ítéletét pedig – az indítványozót terhelő illeték összegére vonatkozó rendelkezés megváltoztatása mellett – helyben hagyta. A döntés indokolásában a Kúria is rámutatott arra, hogy a felmentés közlésének időpontjában a Ktjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontja alkalmazható volt.
- [8] 2. Az indítványozó a Kúria ítélete ellen fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte, hogy az Alkotmánybíróság

semmisítse meg a támadott döntést. Álláspontja szerint az ítélet sérti az Alaptörvény II. cikkében szabályozott emberi méltósághoz való jogát, az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglalt munka és foglalkozás szabad megválasztásához való jogát, az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogát, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt hatékony bírói védelemhez fűződő alapjogát, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát, továbbá ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság követelményével és az Alaptörvény 28. cikkével is.

- [9] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy felmentése kezdeményezésekor a jogalkalmazó már nyilvánvalóan tudta, hogy alkotmányellenes jogszabályt alkalmaz, hiszen a felmentéskor a felmentésre jogot adó jogszabály alkotmányellenességét és hatályvesztésének időpontját az Alkotmánybíróság az Abh.-ban már megállapította. Álláspontja szerint a jogszabály *pro futuro* megsemmisítése nem teszi az Abh. kihirdetését követően közzölt indokolás nélküli felmentést alkotmányossá, illetve a vonatkozó jogszabályi rendelkezést alkalmazandóvá.
- [10] Az indítványozó azt is állította, hogy az ítélet ellentétes az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével, amely szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. A munkáltatói intézkedés ellentétes továbbá az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (EJEE, melyet Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvény hirdetett ki) 6. cikk (1) bekezdésében és 13. cikkében foglalt rendelkezésekkel. Az indítványozó ismertette az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) *K.M.C. kontra Magyarország* [(19554/11), 2012. július 10.], illetve *N.K.M. kontra Magyarország* [(73743/11), 2013. november 26.] ügyekben hozott ítéleteit, melyekben az EJEB elmarasztalta Magyarországot az indokolás nélküli felmentéssel kapcsolatban a hatékony bírói felülvizsgálathoz fűződő jog megsértése miatt.
- [11] Az indítványozó ebben a körben megjegyezte, hogy ugyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára nincs indítványozói jogosultsága, de miután az Alkotmánybíróság által hivatalból is gyakorolható hatásköréről van szó, felhívja az Alkotmánybíróság figyelmét a hivatalbóli eljárás lefolytatásának lehetőségére.
- [12] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [13] 3.1. Az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen

az indítványozónak az Abtv. 27. §-a szerinti érintettségét, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. §-ai szerinti feltételek fennállását.

- [14] Az indítványozó a támadott bírói döntést 2014. április 16-án vette át, az alkotmányjogi panaszt 2014. június 16-án terjesztette elő az ügyben első fokon eljáró bíróságnál, az alkotmányjogi panasz tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt hatvan napos határidőben érkezett. Az indítványozó teljesítette az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeket is, és az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [15] Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további – tartalmi – feltételeit határozza meg. Eszerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [16] Az Alkotmánybíróság a panaszban hivatkozott alapjogok sérelmének vizsgálata során a 13/2013. (VI. 7.) AB határozatban a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően rögzített szempontok figyelembe vételével járt el.
- [17] 3.2. Az Abh. – egyéb rendelkezések mellett – megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2011. május 31-i hatállyal megsemmisítette. A határozat meghozatalakor hatályban volt, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 42. §-a alapján az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabályi rendelkezés főszabályként a határozat közzétételét követő napon veszítette hatályát. A régi Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján azonban az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezésének időpontját ettől eltérően is meghatározhatta, ha ezt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolta. A *pro futuro* megsemmisítés két előfeltétele, hogy egyrészt a megalkotandó új jogszabály hatálybalépéséig biztosítható legyen a jogrend kiszámítható működése, másrészt, hogy az alkotmányellenes jogszabály időleges hatályban tartása kevesebb veszélyt jelent a jogrend épsége szempontjából, mint az azonnali megsemmisítés. [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 549–550.]
- [18] Az Alkotmánybíróság az Abh. meghozatala során, a megsemmisítés időpontjának meghatározásánál figyelemmel volt arra, „hogy mivel a Kjt. 10. § (1) bekezdése alapján a kormánytisztviselői jogviszonyokban a Ktv.-nek a köztisztviselő lemondására és felmentésére vonatkozó 16–17. §-ai nem alkalmazandók, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megsemmisítése következtében a kormánytisztviselői

jogviszony lemondással és felmentéssel való megszüntetése szabályozatlanul marad. Időt kívánt biztosítani a jogalkotónak az Alkotmánynak megfelelő szabályok megalkotására, ezért a Ktjt. 8. § (1) bekezdését a jövőre nézve úgy semmisítette meg, hogy az 2011. május 31-én veszti hatályát.” (ABH 2011, 49, 84.)

- [19] A *pro futuro* megsemmisítéssel tehát az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes jogszabályt meghatározott időtartamra kifejezett rendelkezésével a jövőre nézve alkalmazandónak nyilvánítja, és ilyen esetekben az alkotmányellenes jogszabály alkalmazhatósága tekintetében nincs mód sem egyedi, sem generális jelleggel annak ismételt elbírálására [lásd 1813/B/2010. AB végzés (ABH 2011, 2936, 2939.)].
- [20] 3.3. Az Alkotmánybíróság ezt az álláspontját erősítette meg az elmúlt időszak során, a Ktjt. 8. § (1) bekezdése alapján felmentett személyek alkotmányjogi panaszai alapján meghozott végzéseiben [lásd 3041/2013. (II. 28.) AB végzés, 3042/2013. (II. 28.) AB végzés, 3043/2013. (II. 28.) AB végzés, 3044/2013. (II. 28.) AB végzés 3045/2013. (II. 28.) AB végzés és 3167/2013. (IX. 17.) AB végzés], amikor kimondta, hogy „[a] *pro futuro* hatállyal megsemmisített jogszabályt (jogszabályi rendelkezést) az adott alkotmánybírósági határozat indokolásában a *pro futuro* megsemmisítés meghatározott okától függetlenül, minden esetben alkalmazni kell, amíg a megsemmisített jogszabály hatályát nem veszti, hacsak az Alkotmánybíróság az adott alkotmánybírósági határozatban másként nem rendelkezik.” {3167/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [22]}
- [21] Ezekben az ügyekben az Alkotmánybíróság – a jelen ügyszámhoz hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyokról döntve – azt állapította meg, hogy tekintettel arra, hogy a bíróságok – a *pro futuro* megsemmisítés miatt – az Abh. közzététele után is kötelesek voltak az alkotmányellenessé nyilvánított Ktjt. 8. § (1) bekezdését alkalmazni, az alkotmányjogi panaszok nem tartalmaznak új, alapvető alkotmányjogi kérdéseket, ugyanis az indítványban előadott alkotmányvétségeket az Abh.-ban az Alkotmánybíróság már elbírálta.
- [22] Jelen ügyben ugyanerre a következtetésre jutott az Alkotmánybíróság, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [23] 3.4. Az indítványozó az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésének megsértését is állította alkotmányjogi panaszában, vagyis jogszabály nemzetközi szerződésbe

ütközés vizsgálatát kezdeményezte, amelyre azonban az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján nem jogosult. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján is visszautasította.

Budapest, 2015. január 27.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

- [24] Nem értek egyet a többségi állásponttal és annak indokolásával.
- [25] Álláspontom szerint az adott ügyben nem lehet az alkotmányjogi panasz visszautasításának az a hivatkozás az indoka, hogy a *pro futuro* hatályú megsemmisítés esetén „az alkotmányellenes jogszabály alkalmazhatósága tekintetében nincs mód sem egyedi, sem generális jelleggel annak ismételt elbírálására. [lásd 1813/B/2010. AB végzés (ABH 2011, 2936, 2939).]”
- [26] Nem lehet ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatának nem a hatályos Abtv. az alapja. Az Alkotmánybíróság hatáskörei – különösen az alkotmányjogi panasz szabályozása tekintetében – jelentősen megváltoztak az említett határozat meghozatala óta (2011. október 25.), ezért a fenti megállapításnak nem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amely a hatályos szabályozás értelmezésekor is irányadó.
- [27] Az alkotmányjogi panasz a korábbi szabályozás rendszerében az utólagos normakontroll egy fajtája volt. Ennek keretében az Alkotmánybíróság egy jogszabály alkotmányossági vizsgálatát folytatta le [ld. régi Abtv. 48. § (1)–(3) bekezdés], és nem vizsgálhatta a jogszabály alkalmazásával érintett – konkrét – ügyben bekövetkezett egyedi jogsérelmet. Az Alkotmánybíróság a régi Abtv. alapján több határozatában is rámutatott, hogy az alkotmányjogi panasz alapján „nincs hatásköre a bíróság által esetlegesen elkövetett eljárási hibák felülvizsgálatára, s ennek alapján az egyedi bírósági határozatok alkotmányellenességének megállapítására.” [pl. 1029/D/1998. AB határozat, ABH 2001, 1295.]

- [28] A hatályos Abtv. „az alapjogvédelem új korszakát [nyitotta] meg azáltal, hogy [...] az Alkotmánybíróság az egyedi ügyben hozott bírói döntés esetleges Alaptörvénybe ütközését is megvizsgálja. Ez a hatékony rendes jogorvoslati lehetőségeit már kimerítő panaszos számára egy olyan további különleges jogorvoslatot biztosít, amely a legsúlyosabb – alkotmányos – jogsérelmek esetén lehetőséget ad az Alkotmánnyal összhangban lévő döntés meghozatalára”. Hangsúlyozta a jogalkotó azt is, hogy „a valódi alkotmányjogi panasz alapján az alapjogok közjogi alanyi jogként érvényesülnek” (Abtv.-hez fűzött indokolás).
- [29] Álláspontom szerint a fentiekre tekintettel nem tehető az a megállapítás, hogy az adott ügyben „ismételt” elbírálásra kerülne sor, mert az adott ügynek nem normakontroll a tárgya. Az utólagos normakontroll keretében megvalósuló objektív jellegű jogvédelem és a lényegében „alanyi jogérvényesítést” megvalósító – az Abtv. 27. §-a szerinti – alkotmányjogi panasz esetén nem csak az eljárás alanya és tárgya különbözik egymástól, de más a hivatkozott jogsérelem megállapításának a szempontrendszer is. Az a jogsérelem, amely az egyéni érintettség esetén alaptörvény-ellenességre vezethet, nem szükségszerűen vezet arra az objektív jogvédelem keretében, és fordítva: lehet olyan alkotmányossági szempont, amelyre tekintettel a *pro futuro* megsemmisítés indokolt, de ez a normakontroll keretében elfogadható szempont önmagában nem zárhatja ki az egyéni jogsérelemre alapított alkotmányjogi panasz érdemi elbírálását.
- [30] Az adott esetben ezért érdemben kellett volna vizsgálni, hogy az indítványozó által támadott bírósági döntés – az állított jogsérelemhez mérten – sérti-e az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított jogát.

Budapest, 2015. január 27.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

- [31] A többségi döntéssel és az annak indokolásával nem értek egyet.
- [32] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján az ügyében hozott ítélet megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. A többségi döntés az alkotmányjogi panaszt nem tartotta befogadhatónak.
- [33] Álláspontom szerint a panaszt be kellett volna fogadni és érdemben elbírálni.

- [34] 1. Az Alkotmánybíróság a 8/2011. (II. 18.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) *pro futuro*, 2011. május 31-ei hatállyal megsemmisítette a Kjt. 8. § (1) bekezdését.
- [35] 1.1. Az Abh. többségi indokolásából lehet arra következtetni, hogy milyen értelem (funkció) tulajdonítható az Abh.-ban kimondott megsemmisítés *pro futuro* hatályának: „Az Alkotmánybíróság e határozatában a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kormánytisztviselők *indokolás nélküli felmentésének alkotmányellenességét állapította meg*, a kormánytisztviselő indokolás nélküli lemondásának alkotmányosságát nem vizsgálta. Mivel az »indokolás nélkül megszüntetheti« szövegrész egyaránt vonatkozik a kormánytisztviselő lemondására és munkáltató által történő felmentésére is, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének *megfogalmazása nem teszi lehetővé kizárólag az alkotmányellenesnek ítélt rendelkezés megsemmisítését*, ezért az Alkotmánybíróság az egész 8. § (1) bekezdést megsemmisítette. [...] Az Alkotmánybíróság a megsemmisítés időpontjának meghatározása során figyelemmel volt arra, hogy mivel a Kjt. 10. § (1) bekezdése alapján a kormánytisztviselői jogviszonyokban a Ktv.-nek a köztisztviselő lemondására és felmentésére vonatkozó 16–17. §-ai nem alkalmazandók, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megsemmisítése következtében a kormánytisztviselői jogviszony lemondással és felmentéssel való megszüntetése szabályozatlanul marad. *Időt kívánt biztosítani a jogalkotónak az Alkotmány-nak megfelelő szabályok megalkotására*, ezért a Kjt. 8. § (1) bekezdését a jövőre nézve úgy semmisítette meg, hogy az 2011. május 31-én veszti hatályát.” (ABH 2011, 49, 83–84.)
- A megsemmisített rendelkezés tehát – kodifikációs szempontból elválaszthatatlanul – két normát is magában foglalt: egyrészt, hogy a kormánytisztviselői jogviszonyt a kormánytisztviselő lemondással indokolás nélkül megszüntetheti (ez a szabály nem volt alkotmányellenes); másrészt, hogy a kormánytisztviselői jogviszonyt a munkáltató felmentéssel indokolás nélkül megszüntetheti (ez utóbbi szabály alkotmányellenessége megállapítást nyert). Az Alkotmánybíróság a *pro futuro* megsemmisítéssel mindenképpen fenntartotta annak a lehetőségét, hogy a kormánytisztviselő *lemondással* az új szabályozás megalkotásáig is alkotmányosan megszüntethesse indokolás nélkül a kormánytisztviselői jogviszonyt – ez önmagában értelmet ad a megsemmisítés jövőbeli hatályának.
- [36] Nyilvánvalóan nem tekinthető a *pro futuro* megsemmisítés céljának az, hogy a hatályvesztés időpontjáig tartó időszakban – a rendelkezés alkotmányos részéről kodifikációsan el nem választható – az alkotmányellenes norma

alkalmazásával további alapjogsértéseket lehessen elkövetni. Az Abh. ismeretében a munkáltató az alkotmányellenes – de még hatályos – jogszabályi rendelkezés alapján is eljárhatott volna alkotmányosan, azaz ha adott esetben valós és okszerű indokokkal alátámasztja a kormánytisztviselő felmentését.

- [37] 1.2. Ehhez képest az indítványozót a munkáltatója 2011. április 18-i hatállyal, az Ktjt. 8. § (1) bekezdésében foglalt alkotmányellenes szabály alkalmazásával, indokolás nélkül felmentette.
- [38] 2. A 35/2011. (V. 6.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh2.) az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményként állapította meg, hogy a bíró az elé tárt jogvitát alkotmányos jogszabály alapján döntse el. Az Alkotmánybíróság kimondta: amennyiben a bíró az előtte folyamatban lévő perben alkalmazandó jog alkotmányellenességét észleli – az alkotmányellenes jogszabály mellőzésére vonatkozó hatásköre hiányában –, az Abtv. alapján köteles az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni.
- [39] 2.1. Az indítványozó az Alkotmánybíróság döntéseiben is bízva keresettel fordult a Kecskeméti Munkaügyi Bírósághoz, annak megállapítását kérve, hogy kormánytisztviselői jogviszonyának megállapítása – mind formai, mind tartalmi szempontból – jogellenes volt. Az indítványozó keresetlevelében a rendeltetésellenes joggyakorlásra, egyenlő bánásmód sérelmére, valamint uniós jogra is hivatkozó érvelése mellett kérte az eljáró bíróságot, hogy Abh1. és Abh2.-ben tett megállapítások alapján forduljon az Alkotmánybírósághoz és kérje az alkotmányellenesnek minősített rendelkezés konkrét ügyben történő alkalmazhatóságának kizártságát.
- [40] 2.2. Az Alkotmánybíróság az 1813/B/2010. AB végzésben (ABH 2011, 2936) úgy érvelt, hogy amikor egy alkotmányellenes jogszabály hatályvesztését a jövőben meghatározott időpontban jelöli meg, akkor lényegében maga terjeszti ki az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának időtartamát, előírja a bíró számára az alkotmányellenes jogszabály alkalmazását. {Már több korábbi döntéshez fűzött különvéleményemben, illetve párhuzamos indokolásomban kifejtettem, hogy ezt az álláspontot miért nem volt célszerű kiterjesztően értelmezni és fenntartani [ld. 34/2012. (VII. 17.) AB határozat, 3083/2013. (III. 27.) AB határozat, 3041/2013. (II. 28.) AB végzés, 3042/2013. (II. 28.) AB végzés, 3043/2013. (II. 28.) AB végzés, 3044/2013. (II. 28.) AB végzés és 3045/2013. (II. 28.) AB végzés,]; az érveket ezen a helyen nem ismétlem meg.}

- [41] 3. Nem értek egyet a többségi döntés indokolásnak azzal a következtetésével, hogy a jelen ügyben ne lett volna a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség. Ennek a befogadási feltételnek álláspontom szerint a funkciója az, hogy amennyiben a panaszos által támadott rendelkezésről az Alkotmánybíróság megállapítaná, hogy az alaptörvény-ellenes, de annak megsemmisítése (illetve az automatikus alkalmazási tilalom) a bírói döntés érdemére nem hatna ki, akkor az Alkotmánybíróságnak (az indítványozó jogorvoslatának szempontjából gyakorlatilag feleslegesen) ne kelljen lefolytatnia az alaptörvénnyel való összhang vizsgálatát. A bírósági ítéletek a közszolgálati jogvita elbírálásakor a Ktjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontjára alapultak, a döntést érdemben befolyásolták (e nélkül ugyanis nem lehetett volna indokolás nélkül felmenteni az érintetteket, ez volt a felmentés jogalapja), márpedig erről a szabályról az Alkotmánybíróság kimondta, hogy alkotmányellenes; azt pedig, hogy ez esetben az alaptörvény-ellenesség az alkotmányellenességgel egyezik, az Alkotmánybíróság szintén megállapította {34/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [34]–[37]}.
- [42] Annak megállapítását tehát, hogy egy alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség volt, nem zárja ki a bírósági eljárásban alkalmazott jogszabályt absztrakt utólagos normakontroll eljárásban elbíráló – akár *ex nunc*, akár *pro futuro* megsemmisítést kimondó – alkotmánybírósági határozat, sőt, ellenkezőleg, inkább alátámasztja.

Budapest, 2015. január 27.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1119/2014.

